

NR. 69 FORÅR 2016

K
I
N
A
B
L
A
D
E
T

KINABLADET

udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Et årsabonnement på bladet uden medlemskab koster 250 kr.

Kinabladet er medlem af Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter.

Dansk-Kinesisk Forening er af Københavns kommune godkendt som en folkeoplysende forening.

Redaktion:
Flemming Poulsen (ansvarshavende)
efpou@vip.cybercity.dk
Jesper Hansen, Thøger Kersting Christensen,
Christer Kold Lindholm, Pia Sindbjerg, Henrik Strube.

DANSK-KINESISK FORENING

blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.

Vedtægter, indmeldelse og abonnements- tegning ved henvendelse til sekretæren.

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Formand: Pia Sindbjerg
pia.sindbjerg@gmail.com

Sekretariat:
Dansk-Kinesisk Forening
c/o Helle Willum Jensen
Voldmestergade 38 2100 København Ø
E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Merkur Bank 8401 1278623

Mødegruppen:
Kjeld A. Larsen, kjeld.a.larsen@lic-mail.dk
Helle Willum Jensen, hellewj@gmail.com

Medlemskontingent:
Enkeltmedlemmer 250 kr.
Parmedlemmer 310 kr.
Pensionister og studerende 150 kr.
Pensionistpar 210 kr.
Kollektivt medlemskab 380 kr.

ISSN 1600-1273

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri

KINABLADET NR. 69

Karikaturtegning: Et nødråb fra et enebarn ... 3	Boganmeldelse: Danske succeser i Kina 14
36 år med etbarns- politikken 4	Hiphop med kinesiske karakteristika 15
Alle ægtepar får ret til to børn 7	Kunstudstilling: Hyldest og hvas kritik..... 16
Barn nr. 2 var et „sort barn“ 8	Millioner kan få en bedre tilværelse..... 17
Aktiemarkedet og det forglemte proletariat..... 10	Stort marked for falske Viagra piller..... 18
Hippie solgte billig kvali- tetsvin til kineserne. 12	Bleskift og faderens moralske ansvar 19

Forsiden

Øverst:

I over 30 år har regeringen agiteret for etbarnspolitikken, bl.a. med plakater som denne. „Overhold familieplanlægningen. Gennemfør den grundlæggende politik“, står der. (Foto: Landsberger Collection, International Institute of Social History (Amsterdam)).

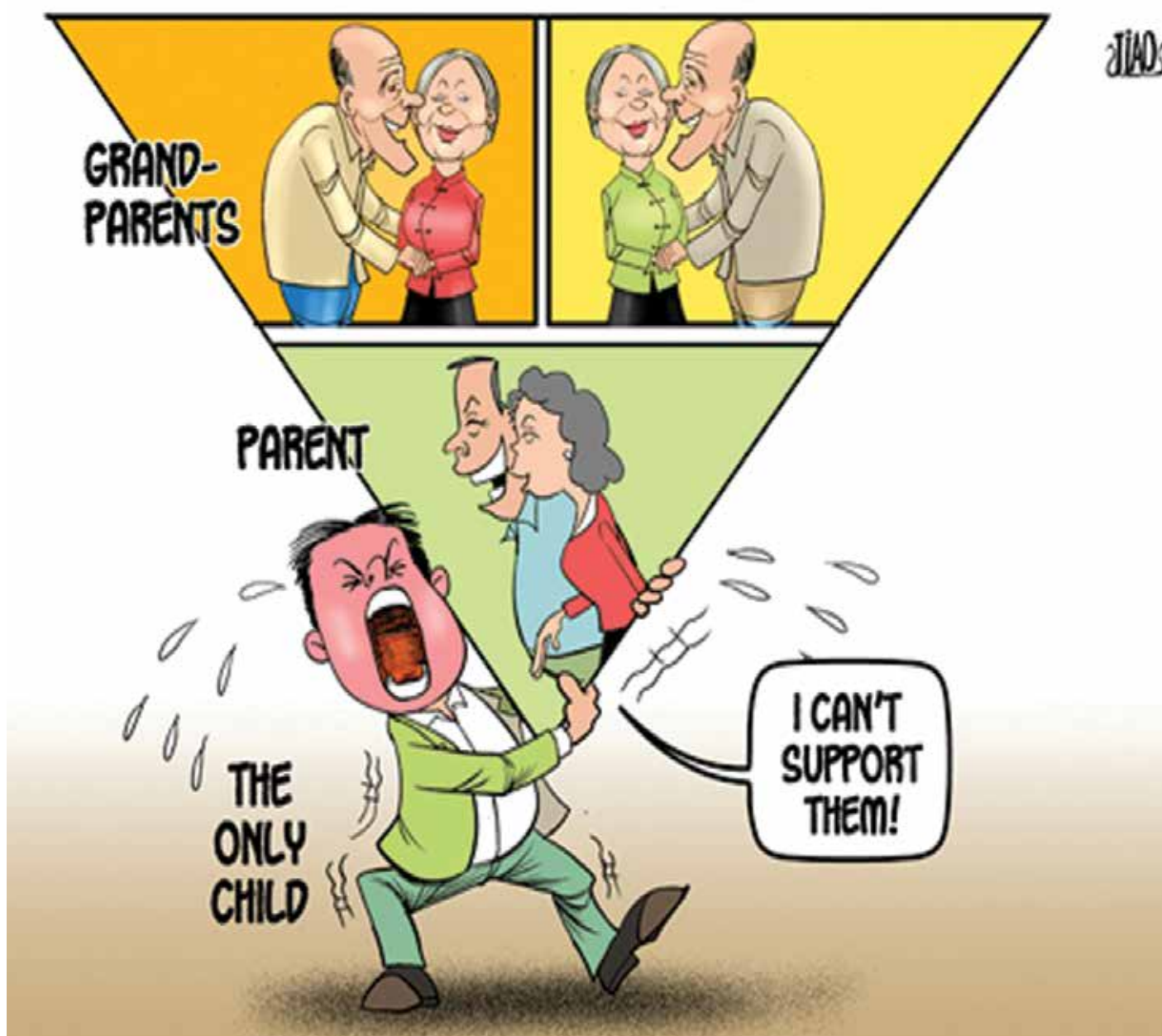
Nederst:

Da etbarnspolitikken blev lempet i 2013, fik ægteparret Yang Ling og Jiang Anqing ret til at få barn nr. 2 – de havde i forvejen en søn på fem år. Nu fik de opfyldt deres drøm om endnu et barn. De havde håbet på en lillesøster til den 5-årige, men den nyfødte var også en dreng. Fra marts 2016 har alle forældre ved lov ret til at få to børn. (Foto: China Foto Press).

ET NØDRÅB FRA ET ENEBARN

Enebarnet kunne ikke klare at passe og pleje både forældre og to par bedsteforældre.

Tegning: Jiao Haiyang/China.org.cn (September 2011).

Nu er to børn tilladt

FARVEL TIL 36 ÅR MED ÉT BARN SOM IDEALET

Mangel på arbejdskraft, for få unge til at sørge for de ældre, en skæv fordeling af antallet mænd og kvinder fik regeringen til at opgive etbarnspolitikken.

Af Marina Thorborg

Allerede 500 år f.v.t. diskuterede Konfucius og hans disciple befolkningstilvæksten og kom frem til, at det vigtigste ikke er, om befolkningen i sig selv er stor eller lille, men alene, om folkemængden står i forhold til ressourcerne.

Filosoffen Han Feizi drog i slutningen af 300-tallet f.v.t. den slutning, at befolkningen syntes at øges hurtigere end resurserne.

Samme tankegang kom til udtryk hos Hong Liangji, en lærd mand fra Guizhou. Fem år inden Malthus (demograf 1766-1834, red.) udgav sit første oplag af „Essay on population“, publicerede Hong sit værk „Juan shi ge ji“ i 1793. Til forskel fra Malthus kunne Hong ikke se opbremsning af befolkningsvæksten som noget effektivt middel. Det kunne derimod den lærde Wang Shiduo i midten af 1800-tallet.

Han foreslog, at man skulle opmuntre sædvanen med at drukne nyfødte pigebørn i stedet for at forbyde dem. Desuden burde alle børn, med undtagelse af de dygtigste af begge køn, slås ihjel, og skatten øges for flerbørnsfamilier. Han mente desuden, at giftermålsalderen burde sættes op, ligesom der burde bygges flere klostre, og at enker ikke skulle kunne gifte sig igen.

Fra 1750 til 1859 fordobledes Kinas befolkning, medens det opdyrkede areal kun udvidedes ubetydeligt. Massefattigdom og overbefolkning kom til at præge det Kina, som vesterlandske erobrere, handelsmænd og missionærer mødte i 1800-tallet.

Kvindefrigørelse og fødselskontrol

Efter det kinesiske kejserdømmes fald i 1911 opstod der en mængde bevægelser for grundlæggende at modernisere landet. Kampen for kvinders frigørelse ansås som central for at

forandre det traditionelle, superpatriarkalske samfund og blev stærkt forbundet med spørgsmålet om fødselskontrol.

Efter at det lykkedes kommunistpartiet at overtage magten i 1949, kom der som det første af alt en lov om ægteskab og en om jordreform. De to love hang sammen, idet alle voksne ved jordreformen ville få et stykke jord, og kvinder fik ret til eget stykke jord ved skilsmisse. Ægteskabslovens anbefaling af en høj giftermålsalder, forbud mod polygami og konkubiner førte til en mindskelse af fødselstallet. Desuden kom der et forbud mod gaver i forbindelse med ægteskab. Men traditionerne døde ikke ud på en nat.

Mao imod fødselskontrol

Det kommunistiske Kina var i begyndelsen negativ overfor fødselsbegrænsning. I Folkets Dagblad udtryktes det i 1952 på følgende måde: „Som Stalin har fortalt os, så er mennesket den mest værdifulde kapital“, og han fortsatte: „Fødselskontrol er en måde at dræbe det kinesiske folk på uden at udgyde blod“.

Kinas nye leder, Mao Zedong, var af samme mening, selvom sundhedsminister Li Deguan allerede i 1954 anbefalede fødselskontrol. Samme år kom resultatet af Kinas folketælling. En befolkning på 582,7 mio. var betydeligt højere, end de fleste havde regnet med. Det normale var fem børn per familie i byen og mindst syv børn på landet. En børnedødelighed på omkring 200 per 1000 fødte børn omkring 1950 var allerede i 1956 sænket til 77 ifølge sundhedsministeren. Afslutning af borgerkrigen og indførelse af grundlæggende sundheds- og hygiejnekampagner bidrog til, at flere levede længere. Dette førte til en hurtig befolkningstilvækst, specielt i byerne, hvor adgang til sundhedsvæsenet var bedre end på landet, hvilket også medførte, at flere

nyfødte overlevede.

Det nye Kinas første kampagne for børnebegrænsning blev rullet ud i de større byer i 1957. Tre børn blev anset for rimeligt for en familie i byen. Et år senere sluttede den stort anlagte kampagne lige så pludseligt, som den begyndte. Den nåede ikke langt uden for de store byer.

På landet, hvor tre fjerdedele af befolkningen boede i 1950'erne, førte fordelingen af resurserne til en forøgelse af børnetallet i de nyoprettede kollektivbrug. Grundlæggende livsfornødenheder blev efter høsten fordelt in natura efter antallet af personer i hver familie. Når skatter og afgifter var betalt, var der ofte for størstedelen af bønderne ikke mere at få, hvilket ikke øgede motivationen til at nøjes med færre børn.

Børnefødsler efter katastrofen

I 1958 startede Det Store Spring Fremad, en kampagne, hvor Kina i et eneste stort spring skulle overgå England i kulproduktion. Nu skulle alle producere mere effektivt i gigantiske kollektiver, i folkekommuner ude på landet. Men det store spring blev en katastrofe. Den massive fiasko førte til verdens største menneskeskabte sult i 1959-61 med 43-60 mio. døde ifølge en højtstående partiembedsmand, Chen Yizi. Han havde i sit embede ved Institut for Systemreform af Jordreformen haft til opgave at gennemgå interne partidokumenter for hver provins for at beregne det samlede antal døde. Han forlod senere Kina.

Efter sulten gjaldt politikken „lad redde, hvad reddes kan“. Øgning af produktionen af fødevarer blev givet højeste prioritet. Ved i praksis at indføre et lejesystem i landbruget med frie markeder for overskuddet fik regimet hurtigt gang i forøgelsen af fødevarerproduktionen. Nu blev der plads til de bryllupper, som var ble-

vet skubbet i baggrunden under hungersnøden. Efter brylluppet kom børnene. I 1963 var der en tilvækst på 33 pct. i børnefødsler, den højeste siden 1949, med et fødselstal på 43,3 promille.

Det følgende år oprettedes et familieplanlægningskontor direkte under regeringen. Staten håbede, at gevinsterne ved den nye tilvækst ville føre til øgede investeringer i infrastrukturen i landbruget, hvor fire ud af fem kinesere havde deres levebrød. Den enkelte familie syntes imidlertid oftest, at det var vigtigere at investere i sin egen fremtid og alderdom, og der var børn, specielt sønner, den bedste fremtidsgaranti, ikke staten.

Senere ægteskab, færre børn

Netop som den nye mobilisering for planlagte fødsler skulle til at begynde, startede kulturrevolutionen med tre års kaos i 1966-1969. Da jeg rejste rundt i Kina fra februar til april 1973 for at interviewe folk på fabrikker og i landbrugskollektiverne, syntes der ikke at være tegn på nogen kulturrevolution. Alle refererede til den som helt afsluttet i 1969. Det, som man derimod mærkede tydeligt i 1973 i Kina, var trængslen på busser, tog, i butikker og parker – overalt vrimlede det med folk.

En ny kampagne for fødselskontrol var blevet sat igang i 1971 i henhold til Direktiv nr. 51 fra regeringen. Nu var idealet to børn i byerne og tre på landet per familie. Overalt så man slagord som „senere, længere, færre“, hvilket betød senere ægteskab, længere tidsinterval mellem børnene og færre af dem. Man propagerede for en højere giftermålsalder, for kvinder på landet 23 år og i byerne 28 år. Dette var kampagner og anbefalinger.

Etbarnspolitikken

Et lovforslag om ét barn per familie mødte så stor modstand fra bønder og soldater i den nationale folkekongres, at det blev ændret til en anbefaling til alle partimedlemmer i sommeren 1980. Samtidig øgedes den lovlige minimumsalder for ægteskab for kvinder til 20 år og for mænd til

22 år. Dette var en måde at mindske fødselstallet lidt, eftersom de store børneårgange fra 1960'erne og 1970'erne snart ville blive giftemodne.

Selvom der ikke fandtes nogen lov om børnebegrensning, blev der nu sat en hård og hensynsløs étbarnskampagne igang. Unge kvinder på landet blev ofrene. De var udsatte for et dobbelt pres, da de ifølge staten kun måtte føde ét barn, mens mand og svigerforældre håbede på i det mindste en søn. Ansvarssystemet for husholdningerne, hvor bønderne

i praksis opnåede privat råderet over familiebruget, blev genindført efter 1979. Der var brug for drenge i landbruget, da det var forbudt at ansætte arbejdskraft. En søn betød fortsat tryk i alderdommen.

Aborter et socialt problem

Under denne étbarnskampagne blev kadreerne tildelt fødselskvoter for deres distrikt samtidig med, at man gik ind for mere prævention, abort og sterilisering. Når det stod værst til, aborterede kvinderne helt op i 8. måned. Den amerikanske forsker

Chen Aihua er den lykkelige mor til to børn, som hun har født helt lovligt, et par år før etbarnspolitikken blev opgivet i 2016. Hun og hendes mand bor i Yicheng amt i provinsen Shanxi. I dette amt blev der efter 1985 gjort forsøg med tobørnsfamilier. Chen Aihua og hendes mand meldte sig til forsøget og fik dermed tilladelse til at få barn nr. 2. „To er bedre end én“, sagde Chen Aihua. (Foto: China Daily USA).

Steven Mosher var vidne til dette i Sydchina, hvilket han har redegjort for i bogen „Broken Earth: The Rural Chinese“ fra 1983. Selv Folkets Dagblad medgav, at det „er blevet et alvorligt socialt problem, når man dræber, drukner og efterlader pige-børn til at dø og mishandler kvinder, som føder piger“. Samme måned udtrykte Kinas minister for familieplanlægning, Qian Xinzhong, dog forståelse for tvangsaborter og tvangssterilisering. I henhold til loven var det forbudt at dræbe mennesker, mens den ansvarlige minister anså det for både rimeligt og forståeligt med tvungne aborter og steriliseringer. Grænsen blev hårfin mellem en tvangsabort i 8. måned og at dræbe et nyfødt pigebarn.

Det forstod folk. Så da fosterdiagnostikken introduceredes i Kina i 1980'erne, bredte den sig meget hurtigt. Myndighederne forbød fosterdiagnostikken, men regimet havde mistet sin moralske legitimitet gennem de sene tvangsaborter. Nu gjorde folk, hvad de kunne med alle tilgængelige midler for at få en søn.

Flere børn til minoriteterne

Da regimet til sidst opdagede den skæve kønsfordeling med over 122 drenge for hver 100 piger for hele landet, slog det bremserne i og modererede sin politik en anelse. Hvis det første barn var en pige, så kunne folk på landet efter syv år søge om tilladelse til at få et barn til. Det var vigtigt, at det så blev en dreng.

Politikken med fødselskontrol var ikke lige så hård for minoriteterne. De fik lov til at få to og undertiden tre børn. Det førte til, at i blandede ægteskaber mellem minoriteter og hankinesere så valgte parrene at indskrive sig som minoritet. Så kunne de få flere børn. To enebørn kunne, hvis de giftede sig med hinanden, på samme måde få tilladelse til at få et barn til. Men ofte var det en stor byrde at skulle forsørge fire fra den ældre generation, to forsørgere og et barn, 4-2-1, som man kaldte det i den kinesiske presse. Derfor kom der sjældent et barn til.

Den indiske økonom og senere no-

belprismodtager Amartya Sen skrev den 20. december 1990 i New York Times en opsigtsvækkende artikel: „More than 100 Million Women are missing“. Det var først og fremmest i Kina og Indien, at der manglede kvinder. Trods ændringer fortsatte Kina stædigt sin etbarnspolitik. På landet var det almindeligt for dem, der fødte et barn for meget, at få ødelagt deres hjem og få ejendele konfiskeret, mens det i byen for det meste blev til skyhøje bøder. En af de kvinder, jeg interviewede i Beijing i foråret 2013, måtte betale 400.000 yuan – over fem års løn – for sit ekstra uplanlagte barn.

Uholdbar befolknings-situation

De nye befolkningstal, som blev offentliggjort efter 1990, viste, at befolkningsituationen blev mere og mere uholdbar. Det gamle samfunds værste misbrug med ikke blot barne-mord, kvinderov, „trafficking af kvinder og børn“, slavehandel og massiv prostitution, verdens største, var dukket op igen og blev forværret i 1990-erne.

Nu voksede overskuddet af mænd, og krokodilletårerne begyndte at flyde i pressen over alle de stakkels kommende ungarke, ikke over de kvinder, der blev voldsomt ramt af den skæve kønsfordeling. Mere end 30 millioner ungarke kunne også true stabiliteten i samfundet. Fra 2012 begyndte arbejdsstyrken at falde med et par millioner hvert år, i 2015 til 3,7 millioner i henhold til Kinas Akademi for Samfundsvidenskab. Samtidig skulle flere og flere ældre forsørges. I 2050 vil der være 440 mio. over 60 år, hvilket er en fjerdedel af befolkningen. Spørgsmålet blev nu, hvem der skulle tage sig af den voksende gruppe af ældre.

Ønsker om at opgive fødselskontrol

I 2015 annoncerede regeringen pludselig, at det var tilladt at få to børn, men i sådanne vendinger, at den ikke tabte ansigt eller indrømmede sine fejltagelser. Men tidligere fejltagelser kan ikke rettes med det samme. De

børn, som skal blive den nye arbejdskraft, er allerede født. Hvis vi tager tallene fra den sidste folketælling i 2010 og lægger alle kvinder fra 0-64 år sammen og sammenligner det med mænd på samme alder, så vil det resultere i et underskud på 45 millioner kvinder, hvilket er 13 pct. af alle kvinder i denne aldersgruppe. I 2050 vil der fortsat være 120 mænd for hver 100 kvinder i aldersgruppen 40-49 år ifølge FN's beregninger. Nu er der flere og flere stemmer for helt at opgive politikken med fødselskontrol.

Men den kontrolorganisation over individet, som er opbygget til fødselskontrol, og den store gruppe, der har haft sit levebrød gennem dette, gør, at det kommunistiske parti sandsynligvis vil være mindre tilbøjelig til at afskaffe en sådan organisation. Kombineres dette med lederen Xi Jinpings barske stramninger i civilsamfundet og stærke vægt på stabilitet, er det usandsynligt, at partiet helt slipper grebet om familieplanlægning. Hvis partiet ikke formår at lade markedet bestemme aktiekurserne, hvordan skal det så klare det, når folk selv bestemmer antallet af deres egne børn?

Marina Thorborg er professor i økonomisk historie ved Södertörns Högskola.

Hendes bog „Kvinnor i Kina“ blev anmeldt i Kinabladet nr. 66 2015.

Oversat fra svensk af Pia Sindbjerg.

„ALLE ÆGTEPAR FÅR RET TIL TO BØRN“

Under den overskrift bragte nyhedsbureauet Xinhua den 29. oktober 2015 den officielle meddelelse om, at etbarnspolitikken ophæves og erstattes af en tobørnspolitik.

Her er uddrag fra meddelelsen:

Ændringen har til formål at skabe ligevægt i befolkningsudviklingen og gøre noget ved problemet med en stadig ældre befolkning.

Demografiske eksperter udtaler, at ændringen vil hjælpe med til at opfylde regeringens mål, både på kort og på langt sigt.

Tobørnspolitikken vil forbedre den demografiske struktur, øge mængden af arbejdskraft, mindske problemet med den aldrende befolkning og skabe forbedringer inden for sundhedsvesenet og økonomien.

Chefen for Den Nationale Sundheds- og Familieplanlægningskommission oplyser, at kommissionen vil sørge for øget helbredsomsorg på mødre- og børneområdet og bygge flere børnehaver.

En nygift 27-årig kvinde med efternavnet Wang fra Beijing er en af de

personer, der skulle få gavn af ændringen. Hun har en storesøster og hendes 31-årige mand har en storebror.

„Vi vil begge gerne have to børn, da vi begge er opvokset i tobørnsfamilier og var glade for det“, siger hun. „Vi vidste, at etbarnspolitikken ville blive afskaffet på et eller andet tidspunkt, men havde aldrig forestillet os, at det ville ske så hurtigt. Det kommer i rette tid for os“.

Ifølge Det Nationale Statistiske Bureau har Kina en befolkning på 1,368 mia. ved udgangen af 2014.

Kinas familieplanlægningspolitik blev indført i slutningen af 1970'erne med det mål at begrænse den voldsomme befolkningstilvækst. Ægtepar i byerne måtte i de fleste tilfælde kun få ét barn og ægtepar på landet to, hvis det første barn var en pige.

Reglerne blev senere lempet, så alle forældrepar havde ret til at få barn nr. 2, hvis en af forældrene var enebarn.

Siden indførelsen af etbarnspolitikken har resultatet været, at der ifølge

de kinesiske myndigheder er født 400 mio. færre børn, end hvis der ikke var sat en grænse på ét barn per familie i byerne. Etbarnspolitikken har dog også fået skyld for at skabe en række sociale problemer, særlig et fald i arbejdsstyrken og en befolkning med mange ældre.

Ifølge officielle opgørelser havde Kina i 2014 mere end 212 mio. personer over 60 år og 137 mio. over 65, hvilket udgør henholdsvis 15,5 pct. og 10,1 pct. af befolkningen.

Kinas arbejdsstyrke var i 2012 på 940 mio. og faldt til 930 mio. i 2014. Man forventer, at arbejdsstyrken vil falde med 29 mio. i årene indtil 2020.

Den nye politik vil begrænse faldet i den arbejdsdygtige befolkningsgruppe. Men Kina vil stadig totalt set have overskud af arbejdskraft og strukturel mangel på uddannelse.

Ifølge en sociolog på Peking Universitet, Lu Jiehua, vil der i første omgang være ca. 100 mio. familier, der vil kunne have glæde af tilladelsen til at få to børn.

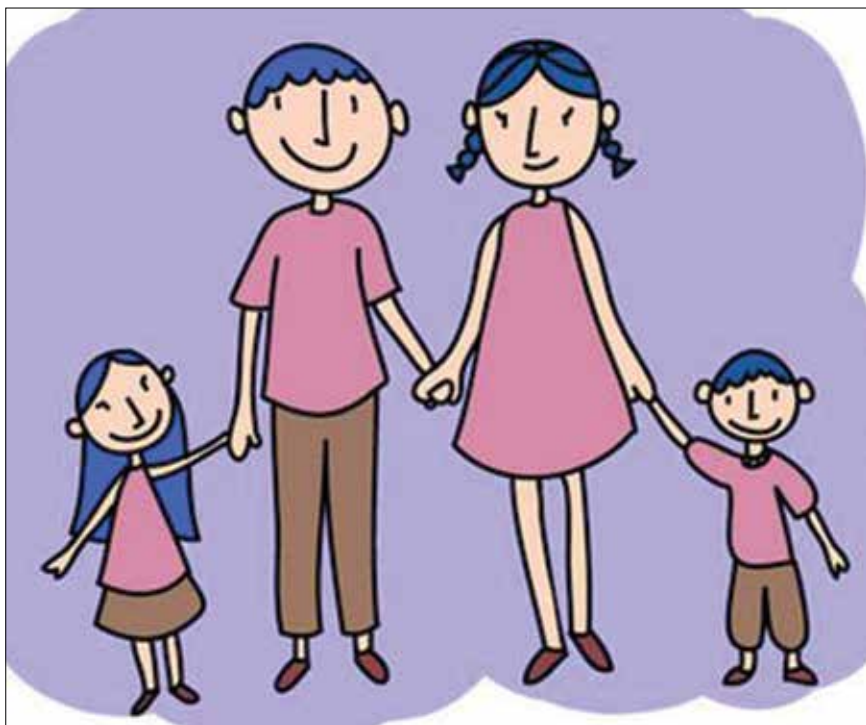
Men det vil tage tid, før man kan se nogen effekt, siger professoren, der mener, at ægtepar, der er født i 1970'erne, formentlig gerne vil have et barn nr. 2, da de vil tage „den sidste chance“, mens de, der er født i 1980'erne og 1990'erne, ikke har noget presserende behov for at få barn nr. 2.

Lu mener, at den nye politik vil hjælpe Kina til at nå de udviklingsmål, der er fastlagt i den 13. Femårsplan, især da situationen med langsommere økonomisk vækst kræver en voksende befolkning, som kan øge den hjemlige efterspørgsel.

Den 13. Femårsplan er et centralt grundlag for skabelsen af et velfærdssamfund inden 2020. Det er det ene af partiets „To Hundredårs mål“, det andet er skabelsen af et moderne socialistisk samfund inden 2050.

Oversat fra engelsk af Else Poulsen

To børn nu tilladt. Illustration Global Times/Xinhua.

BARN NR. 2 VAR ET „SORT BARN“

To historier om familier, der blev ramt af familieplanlægningen.

Af Ida Löchte

Den første historie handler om Sherry. Sherry kommer fra Shanghai og arbejdede på det kontor, hvor jeg har været praktikant i efteråret 2015. På kontoret arbejdede omkring ti unge kvinder, der alle var gifte eller var ved at blive det. Jeg bragte emnet familieplanlægning på banen ved en frokost for at høre, hvordan loven havde påvirket deres liv.

De var næsten alle sammen enebørn, og ingen af de kvinder, der allerede havde et barn, ønskede at få nummer to. Undtaget Sherry. Hun var den eneste af kvinderne, der nævnte, at hun egentlig gerne ville have haft to børn, men kun fik kun ét på grund af loven om familieplanlægning.

Selvom loven har betydet, at Sherry ikke har haft mulighed for at få flere børn, kunne hun godt se nødvendigheden af begrænse Kinas befolkningstilvækst.

„Politikken var god for landets økonomiske udvikling i 80'erne og

90'erne, men den har varet alt for længe og har mange konsekvenser“.

Sherry mente, at loven har været en krænkelse af kvinders ret til at bestemme over egen krop, en krænkelse, som har haft store psykiske konsekvenser for kinesiske kvinder.

Forkælet enebarn

Sherry er enebarn, mens hendes mand har en bror. Parret kunne derfor allerede få to børn, da loven blev lempet i år 2013. Siden år 2013 har alle par måtte få to børn, hvis blot den ene i parforholdet var enebarn. Jeg spurgte Sherry, hvorfor de ikke havde fået endnu et barn, da det blev lovligt. „Jeg er da alt for gammel!“ svarede hun hurtigt.

Den nu 38-årige Sherry var 36 år, da loven blev lempet, og hun fik mulighed for at få et barn til. Jeg sagde lidt forsigtigt til hende, at jeg synes, kvinder i sluttrediverne godt kunne føde børn. Det mente Sherry faktisk også, og hun svarede tøvende: „Hmmm, måske er det mere mine forældre, der er blevet for gamle“.

Både Sherry og hendes mand har job i Shanghai og arbejder lange dage. Bedsteforældrene står derfor for børnepasningen og spiller en stor rolle i deres barnebarns opdragelse. Manglen på pasningsordninger for børn i Kina betyder, at rigtig mange forældre er afhængige af bedsteforældrenes hjælp til at passe deres barn, mens de er på arbejde.

Sherry havde kun tre måneders barsel i forbindelse med sin datters fødsel, herefter stod bedsteforældrene for den daglige pasning. Sherrys datter fylder 11 år til marts, og nu er bedsteforældrene blevet for gamle til at passe en ny lille baby. Sherry mente, at manglen på søskende har gjort hendes egen datter alt for forkælet. Datteren har tillagt sig egoistiske vaner af at blive passet af to forældre og fire bedsteforældre. Hun er jo centrum for hele familien.

Kinas sorte børn

Den anden historie handler om John. John er præst i en kirke i Shenzhen tæt på Hong Kong. Jeg mødte John i 2010, da jeg rejste rundt i Kina med en veninde. Selvom hverken min veninde eller jeg kunne sige andet end *nihao*, endte vi om bord på en kinesisk turboat fra Chongqing ned ad Yangtze mod De Tre Kløfters Dæmning.

Da John var den eneste engelsktalende kineser om bord, blev vi hurtigt venner med ham. Han var på ferie med sin familie, for første gang siden deres yngste søn blev født. Det havde ikke været nemt at arrangere en ferie for hele familien, da John og hans kone havde valgt at få barn nummer to, selvom de ikke kunne betale den store bøde, det kostede at bryde loven om familieplanlægning.

Båden vuggede langsomt ned ad Yangtze, og Johns to drenge legede sammen på dækket, mens han fortalte min veninde og mig om de konsekvenser, det havde for deres familie, at de havde valgt at få barn nummer to. Det betød, at den yngste søn ikke

John med sin kone og to sønner på 20 og 8 år. Den yngste er født i strid med etbarnspolitikken. (Privatfoto).

kunne registreres ved fødslen og ikke havde en *hukou*, der viste, hvor han hørte hjemme.

Sønnen var derfor ikke berettiget til ydelser fra sundhedstjenesten og kunne ikke komme i skole. Han havde heller ikke noget kinesisk ID, hvilket er nødvendigt for at kunne rejse med tog. Jeg spurgte John, hvor længe deres yngste søn kunne fortsætte med at være uden hukou. Det vidste han ikke, men han håbede meget, at loven om familieplanlægning snart ville blive ændret, så hans kone ikke skulle undervise sønnen i hjemmet.

Vi snakkede længe sammen, og da båden lagde til i Yichang i Hubei provins, udvekslede vi e-mails og sagde på gensyn.

Det er snart fem et halvt år, siden vi mødtes på båden, og nu får Johns yngste søn muligvis lov til at blive registreret. I forbindelse med ændringen af loven om familieplanlægning, meddelte regeringen, at uregistrerede børn, der lever som Johns yngste søn, nu kan blive registreret. Ifølge officielle folketællinger har Kina 13 millioner uregistrerede børn, men det reelle tal kan være højere. De mange uregistrerede børn, der står udenfor det kinesiske samfund, omtales som Kinas „sorte børn“ (黑孩子 *hei haizi*).

Da jeg hørte nyheden om tobørnspolitikken, skrev jeg til John for at høre, hvordan familien havde det, og om de havde hørt, hvornår deres yngste søn kunne blive registret. John skrev tilbage, at de godt havde hørt om ændringen og glædede sig meget over, at deres nu 8-årige søn muligvis får lov til at få de samme rettigheder som deres ældste søn. John vidste endnu ikke, hvordan og hvornår ændringen vil få betydning for hans familie, men han svarede, at han glæder sig meget til at kunne køre i tog med sin søn. 🌐

Ida Löchte er kandidatstuderende i Public Management and Social Development på Sino-Danish Center i Beijing.

Sherrys forældre med barnebarnet, fotograferet for nogle år siden. Sherry havde kun tre måneders barsel, så overtog hendes forældre den daglige pasning, så Sherry kunne passe sit arbejde i Shanghai. (Foto: Sherry Zhang).

Sherry med sin mand og deres datter på ti år. (Privatfoto).

AKTIEMARKEDET OG DET FORGLEMTE PROLETARIAT

Et dramatisk aktiefald på Kinas finansmarked i slutningen af august 2015 fik journalister og kommentatorer til at tvivle på stabiliteten af, hvad de hylder som verdens „eldorado“ og „fabriksgulv“, men forskning i Kinas arbejderklasse viser en helt anden fortælling om underklassens verden, skriver artiklens forfatter.

Af Christer Kold Lindholm

Den 25. august faldt Kinas aktiemarked samlet set med 8 pct. og igen med 7 pct. den efterfølgende dag – svingninger så dramatiske, at de næsten fremkaldte minder om begyndelsen af finanskrisen, der brød ud i 2008.

Emnet er blevet behandlet i flere artikler i ledende aviser, for eksempel i *The Wall Street Journal*, under titlerne „Kinas økonomiske landvindinger har både vindere og tabere“ og „Kina vakler, og den globale økonomi er tvunget til at tilpasse sig“.

Kina, fortæller journalisterne, har været et „eldorado“, et land i over-

flod af guld og rigdomme, med sin succes som „verdens fabriksgulv“. Staten, der snart i årtier har holdt en økonomisk vækst på omkring 10 pct. hvert år, forestiller de sig som et paradys for virksomheder i hele verden. Men de forklarer også, hvordan der både er „tabere“ og „vindere“ i Kinas nuværende økonomiske situation: „Taberne“ er især jern- og energisektoren, hvis værdier har lidt stejle fald, mens „vinderne“ er multinationale virksomheder som Samsonite og General Motors, der producerer luksusartikler. Apple, hvis salg er fordoblet til ca. 87 milliarder kroner på bare ét kvartal i 2015, fører an.

Den venstreorienterede økonom

Michael Hudson fra Missouri Universitet fortæller, at Kinas „virkelige økonomi“ – altså produktionen af goder i kontrast til finansmarkedet – er mindst uberørt af aktiemarkedets turbulens, som skyldes tvivlsom finanshandel: store kinesiske banker lånte til mindre institutioner, som derefter lånte til småinvestorer, og disse håbede på at blive rige, imens aktieværdierne i en kort periode skød imod himlen.

Og rigtigt nok, det dramatiske aktiefald i slutningen af august 2015 har faktisk kun bragt niveauet ned på, hvad det var i starten af året.

De sande „tabere“ er dog hverken børsrådgivere, virksomhederne i jern- og energisektoren eller deres ejere, som er rigere end nogensinde før. Det er heller ikke den middelklasse, der nu udgør ca. halvdelen af Kinas befolkning, og som forbruger det forøgede salg af luksusvarer. Tværtimod er det arbejderklassen.

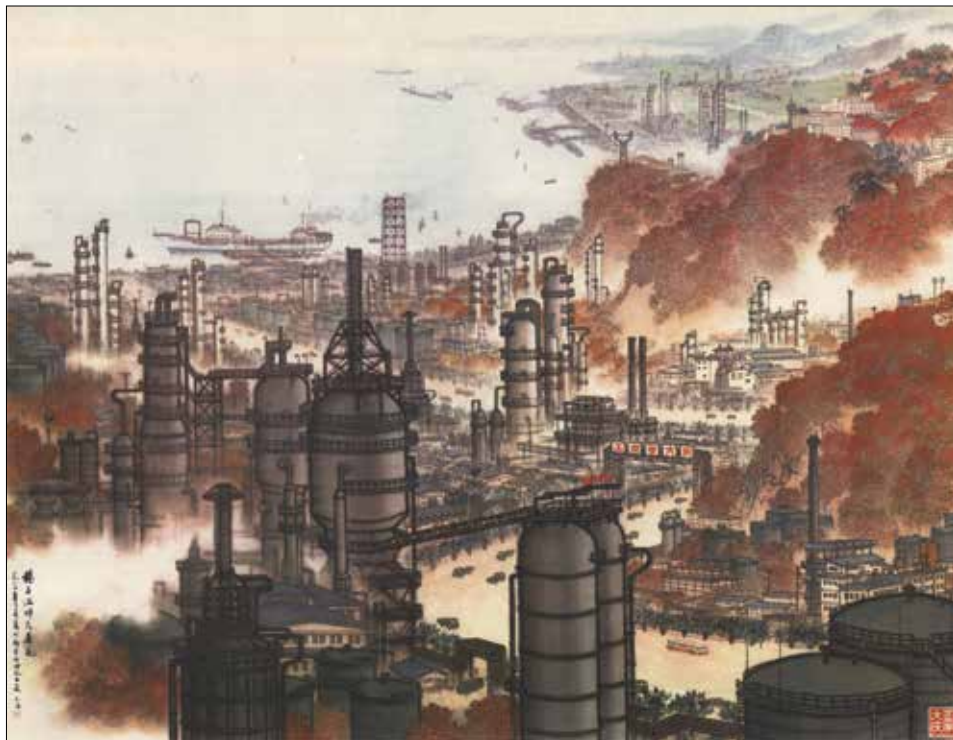
Rustbæltet i Nordkina

Forskeren Ching Kwan Lee fortæller i sin bog „Against the Law: Labor Protests in China's Rustbelt and Sunbelt“ om sin grundige forskning i den kinesiske arbejderklasse, som viser virkeligheden på „verdens fabriksgulv“.

Hun finder ud af, at fortidens hjertetland af Kinas industrielle revolution i den nordøstlige provins Liaoning i dag er blevet til et „rustbælte“ af tomme fabrikker – ikke uden lighed med Danmarks egne forladte fabriksbyer – mens et „solbælte“, hvor næsten halvdelen af Kinas produktion finder sted, er opstået i den sydlige provins Guangdong. Dette er regionen, der i dag hyldes i Europa og Amerika som vores „eldorado“.

Det nu tomhændede Nordøstkina blev koloniseret af det japanske kejserrige i første halvdel af det 20. århundrede, og halvdelen af imperiets investeringer i Kina, deres største ko-

Kina som et idealiseret, sprudlende industrisamfund. Kommunisterne endelige utopi om et frit samfund uden mangel på resurser blev anset for at være en historisk umulighed, før staten havde opnået samme grad af industriel opbygning som Europa. Maleri fra 1970 af Song Wenzhi. (Landsberger Collection, International Institute of Social History, Amsterdam).

loni, gik til området nord for Den Kinesiske Mur i årtierne op til Anden Verdenskrig. Ligesom Korea og Taiwan var Liaoning en del af det japanske industrielle system, som fik lov til at blive genoplivet efter Anden Verdenskrig under nye regeringer.

Først i 1956 kunne kommunistpartiet for alvor iværksætte, hvad de kaldte den „socialistiske transformation“ af staten. Dette betød en hæsblæsende produktion under et altdomineende partiapparat, mens fagforeninger og arbejderråd blev overtaget af „statskommissærer“.

Arbejderklassen blev formet som et system af nedarvede positioner i fabrikkerne. Ching Kwan Lee har noteret sig mange beretninger fra kinesiske arbejdere, og en fra Liaoning fortæller om sin fortid, at „jeg følte altid, at livet havde en naturlig rytme: jeg arbejdede, fik løn, gik på pension, og så arvede mine børn min post“.

Denne stabile tid er forsvundet. Siden den kinesiske stat i 1990'erne begyndte at nedlægge disse store, statsejede virksomheder i nord efter fire årtier med både katastrofer og økonomisk udvikling, mistede en stor del af disse mennesker deres levevej: i 1990 var der 4,6 millioner ansatte i fabriksbyerne i Liaoning, i 2004 kun 1,4 millioner.

Manglende betalinger af pensioner har ledt til desperate protester: bare fra 2000 til 2002 tog mere end 830.000 personer del i 9559 „massehændelser“ – statens ord for demonstrationer.

Efter et liv i nationens og statens tjeneste føler de, at en moralsk kontrakt imellem arbejderne og samfundets elite er blevet brudt, mens de må se på, at virksomhederne forsvinder, som en ældre fabriksarbejder beretter:

„Jeg har været loyal over for Formand Mao fra revolutionen til dagen i dag. Jeg gav min ungdom til staten. Mere end 30 år med arbejde og nu, i en alder af 53, med unge og ældre afhængige af mig, gør de mig arbejdsløs“.

En af organisatorerne af en demonstration i 2002 med op imod 100.000 deltagere fortalte, at de bar

et stort portræt af Mao for at „vise den kontrast, vi følte mellem fortiden og nutiden. Dengang blev vi kun betalt 30 yuan (ca. 30 kr.), men vi følte os sikre, fordi vi altid fik udbetalt løn... Og dengang var Formand Mao altid imod korruption. Korrupte kadre blev straffet, undertiden henrettet“.

Solbæltet i Sydchina

Årsagen til deres ulykke er, at samfundets elite har ladet fabrikkerne i nord gå bankerot og har flyttet produktionen til „solbæltet“ i det sydlige Kina, hvor industrialisering foregår under forfærdelige forhold, som en arbejder fortæller:

„Der er intet forudlagt skema. En 12 timers arbejdsdag er minimum. Med hasteordrer må vi arbejde uden stop i 30 timer, dag og nat. Vores ben gør altid ondt. Der er intet sted at sidde på fabriksgulvet. Rummet er fyldt med tykt støv. Vores kroppe bliver sorte af at arbejde dag og nat. Når jeg får fri, er mit snyt helt sort“.

Omkring halvdelen af Kinas samlede produktion, som igen er ca. halvdelen af verdens, foregår i ganske få industribyer med 7,8 millioner indbyggere i provinsen Guangdong, især i Shenzhen City. Lønningerne i Shenzhen City – hvis de ellers udbetales – var i 2002 547 yuan (ca. samme beløb i danske kroner) pr. måned, altså 3,3 yuan i timen.

Fabriksarbejderen fortsætter: „Han (bossen) behandler arbejderne som maskiner. Så længe han tjener penge på os, er han ligeglad med arbejderne helbred og fysik. Det er ligesom i det gamle samfund: jeg giver dig penge, og du bliver min slave, et laverestående menneske“.

Samtidigt med at afindustrialiseringen af rustbæltet begyndte i nord i 1990, spejles forøgelsen af protester imod undertrykkelse i syd i takt med industrialiseringen: fra 359 konflikter imellem arbejdere og magtapparatet i 1990 til 13.280 sager i 1999. De virkelige tal må være langt højere.

På trods af denne virkelige verden holder Europas erhvervselite sig ofte til forestillingen om „eldorado“. Den store handelsorganisation Det Euro-

pæiske Kammer, som taler på vegne 1.800 virksomheder, skriver i deres nye rapport „Business Confidence Survey 2015“, at „stigende udgifter til arbejderlønninger“ repræsenterer den andenstørste „udfordring“ for virksomhedernes fremtid i Kina.

USA igen „fabriksgulv“

Solbæltet i Kina er ikke det eneste sted i verden, der igen industrialiserer.

I The New York Times kunne man den 2. august 2015 læse artiklen „Kinesiske tekstilfabrikker hyrer nu folk, hvor bomuld var kongen“. De rapporterer, at bomuldsproduktion for første gang i et århundrede igen er begyndt at flytte fra Kina til Amerika, som altså får en andel af „verdens fabriksgulv“ tilbage.

Årsagen til denne „succes“ vil lyde mindre optimistisk for den danske læser: den økonomiske krise, der begyndte i 2008, har skabt vanskeligheder for folk og derfor „fremkaldt en villighed på steder som Lancaster County (i USA) til at arbejde for lave lønninger, hvilket gør stederne stadig mere attraktive som produktionsbaser“.

Men også indblanding fra staten: „Mangel på fagforeninger“ i kombination med „arbejdsgivere som løntrykkere og adgang til rigeligt med billig jord og energi såvel som (stats) understøttet bomuld“ får Kina og Indiens fabriks-ejere til at flytte produktionen ud af Asien.

Christer Kold Lindholm er kandidat-studerende ved Kinastudier på Københavns Universitet.

HIPPIE SOLGTE BILLIG KVALITETSVIN TIL KINESERNE

Af Mads Vesterager

„Jeg er jo bare en gammel hippie“, sagde Claudia Masüger, da jeg spurgte hende om, hvordan hun var kommet på ideen og forretningsmodellen bag importvinkæden Cheers Wine-stores, grundlagt i Beijing.

Og ved første øjekast svarede Claudias flamboyante persona, positive udstråling og røde affarvede hår godt til dette selvpostulat. Men ytringen var nok nærmere ment som lige dele hentydning til hendes unge hippie-dage i hjemlandet Schweiz og lige dele hentydning til hendes det-skal-nok-gå-attitude og hårdnakkede tro på, at det nok kunne lade sig gøre at sælge importerede kvalitetsvine for billige penge til unge og middelklassen i Kina, skønt talrige investorer og businessfolk havde spået hendes projekt en kort levetid.

Trods de dystre prospekter var det Claudias hensigt at skabe en vinkæde, der ikke blot trak kunder til, men hvor de unge ansatte også så virksomheden som mere end blot et job. Et lettere altruistisk projekt med det formål at give de unge ansatte muligheden for at udvikle karrieren igennem kurser og uddannelse inden for branchen.

For at spore sig ind på, hvor interessen hos kunderne lå, havde hun rejst rundt i hele Kina og spurgt kinesere ud om deres forhold til vine. Herefter var konceptet blevet til sammen med en vision, hvor Cheers-staben skulle holde sammen i et fællesskab af sociale aktiviteter, som venner og som medarbejdere i „Cheers-Familien“, som det inkluderende lød. Og under sloganet „Cheers får dig til at smile“ gik salget i gang i 2011.

Jeg stiftede første gang bekendtskab med vinkæden i 2013. Efter få gratis vinsmagninger blev jeg venner med to af de ansatte i den lokale butik i Wudaokou, et stenkast fra det sted, hvor Nie Yuanzi skrev den spidde *dazibao* („storskriftplakat“) mod Peking Universitets ledelse, der satte kulturrevolutionen i gang, og næsten overfor Qinghua Universitet, hvor Xi

Jinping studerede kemiteknik tilbage i 70'erne. Vinbutikken var på det tidspunkt bare en ud af Cheers' 14 vinbutikker, der lå strøet ud over Beijing.

Den ene, Norris Zhou, en fyr fra Det Indre Mongoliet, var manager af butikken og på det tidspunkt en af de vinsælgere, der omsatte for flest RMB i vinkæden. Han havde valgt navnet som en reference til det kitschede 80'er popikon Chuck Norris, ud fra devisen, at Bob, Joe og Jack klinger lige så hult til en kineser, som de tilkøbte navne fra kvaksalvere på turistmarkederne gør til vestlige.

Norris havde arbejdet sig op i graderne fra menigmand i butikken og havde med karisma og gode engelsk-kundskaber tillært sig gennem tætte studier af en „Lonely Planet: China“ at kunne brillere og overskygge mange af de andre ansatte.

Norris boede, trods sin stilling som manager, i en lejlighed, som han delte med seks andre medarbejdere. Lejligheden var stillet til rådighed af firmaet, og de ansatte kunne søge om at bo der gratis, hvilket var et betydeligt gode i Beijing, der er kendt for at have notorisk høje huslejer.

Den anden, Henry Cai, en kineser fra en lille bjerglandsby i provinsen Guizhou, var kommet til Beijing i håbet om at få et godt job, så han kunne forsørge familien, der var blevet tilbage, 2400 km væk i det sydlige Kina. Henry havde tidligere arbejdet i hotelbranchen.

Henry og hans kone boede tæt på Beijing zoo, i et lille område med små sammenhængende murstenshuse fra engang i firserne. Et sådant sted, der på folk fra Vesten virker eksotisk med snørklede gyder og fælles toiletter, om natten kun oplyst af lyset fra de andre besørgendes smartphones, men som ifølge Henry ikke havde optimale omstændigheder til helårsbeboelse, når han og køns barn en dag kom.

Både Norris og Henry havde taget kurser gennem det internationalt anerkendte WSET (Wine and Spirits Education Trust), betalt af vinkæden,

hvilket nu var en udmærkelse, da de havde papirer på deres egenskaber inden for vinsmagning og viden om vine fra hele verden.

Claudia lagde ikke skjul på, at hun satte pris på de to, specielt Norris, og havde fået ham til at medvirke i flere reklamer for vinkæden som repræsentant for firmaet ved vinkonferencer og til vinsmagninger på de omkringliggende eliteuniversiteter.

Med god gang i forretningen, momentum i aktiviteterne og tilsyneladende loyale medarbejdere så fremtiden lys ud for virksomheden. Mens jeg var i Beijing i 2013 nåede endnu en butik at åbne i byen, og der var planer om udvidelse til Chengdu og Shanghai. Det høje, om end også symbolske, erklærede mål blev, at Cheers vinkæden skulle nå op på 888 vinbutikker i Asien.

Til nytåret 2013/14 holdtes en stor fest i flagskibsbutikken, beliggende et par hundrede meter fra Trommetårnet på Guloudajie. Og mens Foral de Lisboa, Maison Lamartine og Prosecco blev konsumeret i rå mængder af ansatte, forretningskontakter, venner og bekendte, var foretagendet godt i gang med at modbevise alle de europæiske investorer, der ikke havde turdet satse på billige kvalitetsvine til den brede befolkning i Kina.

Da jeg tog hjem til Danmark i begyndelsen af 2014, så det ud til, at Cheers kun kunne fortsætte himmelflugten. Og på det kinesiske sociale medie Wechat berettede både Norris og Henry om, hvordan det gik fremad med vinkæden. Norris havde fået ansvaret for at åbne butikkens nye afdeling i Chengdu, og Henry var blevet forfremmet til manager af en butik ved Renmin Universitet.

Henry forøgede denne butiks salg i 2014 og blev derefter tilsvarende værdifuld for vinkæden.

Men da jeg vendte tilbage til Kina i begyndelsen af 2015, var det et andet Cheers, der mødte mig. Ifølge Claudia havde antikorrupsionskampagnen taget hårdt på vinmarkedet, hvilket først havde vist sig i sommeren 2014.

Skønt antallet af vine, der blev solgt i Kina, havde været stødt dalende, siden antikorrupsionskampagnen blev sat i gang (højest sandsynligt fordi praksisen med hvidvaskning af penge gennem køb af store mængder luksusvarer, var aftagende – ligesom det sås på Moutai-salget), var de store vinimportører blevet ved med at importere vine i den tro, at markedet nok skulle komme sig på sigt. Da dette ikke skete, blev resultatet en overflod af vine, der skulle sælges hurtigt til billige priser for at minimere underskuddet.

I efterdønningerne fra denne stormflod af vine så mange iværksættere og rigmænd deres snit til at erhverve ejendom samt vine og starte deres egen vingesjæft – mange modelleret efter succesen Cheers. Resultatet blev, at Cheers ikke mere var en af de eneste virksomheder, der leverede vin til målgruppen. Kopier og look-alikes skød op over hele Beijing.

En rivaliserende kopibutik brugte endda det samme navn og havde præcis samme logo og interiør. Under en efterårskampagne i 2014, arrangeret af den originale Cheers, hvor specielle t-shirts var blevet fremstillet som promotion, ringede ansatte fra kopibutikken direkte til Cheers for at bestille 500 af deres t-shirts til salg i deres butik. Ifølge Henry blev dette mindre venligt afslået.

Cheers var blevet nødt til at lukke en butik, men hvad der var værre og mere personligt for Claudia, var kanibaliseringen af den nu komparativt meget kvalificerede stab, som Cheers havde opbygget. Mange blev tilbudt penge for at skifte firma – også Norris og Henry.

Her begyndte det for alvor at blive personligt for Cheers-familien. For mange af de ansatte tog imod pengene og skiftede til de ustabile kopibutikker. Da de fleste havde været med fra grundlæggelsen i 2011, tog det hårdt på Cheers og ikke mindst Claudia.

En morgen dukkede Norris ikke op på arbejde, og Claudia har aldrig snakket med ham siden. Senere erfarede de, at han var blevet indkøbschef i en rivaliserende biks.

Jeg kunne ikke dy mig for at tage ud og besøge ham for også at få hans vinkel på historien, og ganske rigtigt havde han fået lovning på en god stilling og penge i hånden, hvis han skiftede til konkurrenten. Norris havde desuden taget et par af de andre ansatte fra Cheers med sig til sin butik.

Norris sagde, at han måtte tænke på sin egen fremtid, han havde fået en kæreste fra Qinghua, og hendes familie havde lånt dem penge til en lejlighed i Chaoyang i det østlige Beijing. Pengene faldt på et tørt sted, for den lille nye familie og for Norris var den nye stilling en kæmpe mulighed og et potentielt stort hop op ad karrierestigen.

Ved den kinesiske nytårsfest i februar holdt Claudia en tale til alle de resterende ansatte (ifølge Henry var 30 pct. af de uddannede ansatte skiftet til konkurrenter), hvor hun på bedste vi-skal-nok-klare-den maner indrømmede, at 2014 ikke havde været det bedste år for Cheers, men at 2015 kunne vende den udvikling gennem franchising og sammenhold. Men da brandtalen blev oversat gennem en tolk, der ikke formåede at oversætte entusiasmen, blev den modtaget med blandede følelser.

Henry var ikke imponeret og sag-

de, at hvis han var skiftet til en konkurrent, havde der ikke kun ligget 100 RMB som nytårsbonus i den røde kuvert, som hver ansat fik. Desuden havde virksomheden ifølge Henry tabt ansigt, da alle vidste, at det på det seneste var gået den forkerte vej mod de 888 butikker. At ejeren nu stod og indrømmede, at det gik dårligt, huede ham ikke. Men han valgte at blive, fordi han vidste, at han ville stå endnu stærkere i virksomheden, hvis stormen blev redet af.

Inden denne artikel slutter på den mørkest mulige måde, så lad mig sige, at Cheers klarede den turbulente tid i 2015. Efterfølgende har Cheers udvidet og åbnet butikker i Lanzhou, Hangzhou og Shanghai.

Så indtil videre ser det ud til, at hippien overlever.

Claudia fortalte at hun var inviteret til Schweiz for at holde foredrag om at blive forretningsdrivende i Kina. Hun sagde tørt, at hun næsten ikke længere følte sig kvalificeret til dette, men skulle hun give et råd til iværksættere, så skulle det være: „gør det ikke!“

Mads Vesterager Nielsen er bachelorstuderende på Københavns Universitet, 2015.

Den schweiziske iværksætter Claudia Masüger havde succes med at sælge kvalitetsvin i Kina. (Foto: german.china.org).

HER LIGGER GULDPANDAEN BEGRAVET

Man kan læse sig til praktisk erfaring med Kina!

Af Jonas Bay Flintegaard

Der er efterhånden gået inflation i bøger om Kinas økonomiske vækst og markedspotentiale. Men med denne historiske gennemgang af danske virksomheders erfaringer fra Kina, giver Hugo Gaarden et nyt og spændende indblik i, hvordan man får succes og ikke mindst undgår fejl på verdens største marked.

Fra første afsnit er det klart, hvad bogens budskab er: Det kinesiske højhastighedstog har stadig fuld fart på, og flere danske virksomheder skal med ombord. Der drømmes stort i bogen, hvor forfatteren, ud fra

vækstprognoser for Kinas økonomi og den nuværende lønsomhed blandt danske virksomheder, argumenterer for, at der er basis for en tredobling af den danske eksport til Kina. Der foretages her en interessant sammenligning med Danmarks fremstød i Østeuropa efter murens fald, men man fristes alligevel til at sige, at de fleste sammenligninger med Kina notorisk slår fejl.

Bogens klare styrke er det ærlige indblik i de vigtigste danske virksomheders erfaringer fra Kina. Ud af de ca. 500 danske virksomheder, som har etableret sig i Kina, beskrives mere end 30 af de mest spændende virksomhedscases, som alle er baseret på forfatterens egne interviews med både kinesiske medarbejdere og danske *expats*.

Mange vil allerede kende til historierne om Maersk, Novo Nordisk og de store energi- og miljøvirksomheders færd i Kina. Men der, hvor det bliver rigtigt spændende, er fx casen om Bestseller China, som blev startet af to danske iværksættere efter en grundig analyse af det kinesiske marked, og som den dag i dag har udviklet sig til det mest succesrige modeselskab i Kina med mere end 6.500 butikker – flere end både Zara, H&M og kinesiske konkurrenter.

Ligeledes er historien om Kopenhagen Fur, der står for op mod 40 pct. (i 2013) af dansk eksport til Kina, en case, som viser, hvordan en dansk virksomhed har udnyttet høj viden om kvalitet og service til at udvikle en kreativ Kina-strategi, hvor samarbejde med Kinas mest kendte universitet, Tsinghua, har givet dem en uhørt indflydelse på design og produktudvikling på det kinesiske forbrugsmarked.

På trods af at der med journalistens vane af og til konkluderes på enkeltstående udsagn, lykkedes det også at give et troværdigt bud på, hvor guldpandaen ligger begravet, hvis Danmark skal fortsætte fremgangen på

verdens største marked. Autonom ledelse i Kina samt adgang til kapital er de to gennemgående begreber. Ledelsen i Danmark får med jævne mellemrum kritik fra de ansatte i Kina, endda så voldsomt, at nogle af udtaleelserne i bogen er anonyme. Forhåbentlig kan denne bog få netop dette spørgsmål på agendaen på bestyrelsesniveau. Omend det er en relativt banal konklusion, at de delta-gende virksomheder ønsker bedre adgang til kapital, og at IFU fonden skal forlænges (den har støttet bogen finansielt), sætter man som udenforstående læser alligevel pris på den detaljerede gennemgang af forslaget om en ny Kina fond. Forhåbentlig læser vigtige beslutningstagere med her.

Bogen er på en gang tidløs og forældet. Alle, der beskæftiger sig med Kina, har for længe siden indset, at det er en tæt på umulig opgave at holde sig up-to-date med seneste udvikling pga. det tempo, ændringer sker med. Siden bogens udgivelse er IFU fonden allerede blevet forlænget til 2020, og der er nu 2,5 mio. dollar-millionærer i Kina og ikke én mio. som bogens tal fra 2013.

Mange af de gode råd vil dog være relevante langt ind i fremtiden, og bogen bør derfor være obligatorisk læsning for såvel kinanørder og -novicer som det voksende antal danskere, der har kontakt til Kina i deres daglige arbejde. Kort sagt er det praktisk erfaring på bogform.

Jonas Bay Flintegaard er Project Manager, Copenhagen Business Confucius Institute, CBS, og Cand.Merc.Int, Copenhagen Business School.

Hugo Gaarden:
Danske succeser i Kina
Gyldendal Business 2015
330 sider

HIPHOP MED KINESISKE KARAKTERISTIKA

Kinas kulturministerium slår ned på musik, der promoverer „obskönitet og vold“. Udgør hiphop virkelig en trussel mod staten?

Af Thøger Kersting Christensen

Beatet hugger tungt, og Melo lægger fra kaj: „Arbejd hårdt, udvikl dig og slå dine fjender,“ vrænger han i et hamper tempo. Den radmagre rapper står på en forladt byggeplads med sit crew, gennemtatoverede og karseklippede, vuggende op og ned med armene over kors, mens de vifter med kødknive og luftpistoler.

Man har måske allerede gættet sig til, at musikken, der bliver spillet, er hiphop. Men vi befinder os ikke i et amerikansk socialt udsat boligbyggeri, men derimod i Kina. Og ikke engang i det Kina, man normalt hører om. Den vestlige millionby Chengdu, Melos *hood*, ligger langt fra det politiske centrum i Beijing eller aktiemarkedernes slagmark i Shanghai.

„Når jeg står på scenen, er der ingen, der kan hamle op med mig. Jeg er for hurtig, og pigerne i mængden råber mit navn, som mister de deres mødom“, forsætter Melo fra Tiandi Clan på mandarin med tung lokal dialekt. Foruden de obligatoriske engelske bandeord hist og her.

Musikken er som snydt ud af næsen på en producer fra det sydlige USA, men som med så mange andre ting, der oprindeligt kommer fra ud-

landet, har også hiphoppen optaget kinesiske særtræk. Knivene, der viftes med, er af typen, de lokale gangstere foretrækker, og navnet Tiandi Clan stammer fra et af de hemmelige selskaber, der pønsede på at vælte det sidste kejserlige dynasti, Qing-dynastiet, i slutningen af 1800-tallet.

Ikke så overraskende er genrens kontroversielle sprogbrug og løsslupne livsstil ikke blevet et hit blandt de nutidige magthavere; hverken blandt tilhængere af traditionelle kinesiske værdier eller partipuritanere. I det tidlige efterår meddelte det kinesiske kulturministerium, at 120 sange, der opfordrede til 'uanstændig opførsel', ville blive forbudt og taget ned fra de kinesiske hjemmesider. Mindst 50 af sangene kategoriseres som hiphop. En uhørt høj proportion i forhold til genrens begrænsede, men dog stigende, popularitet.

Jagten på „den kinesiske drøm“

Både rapperne og deres fans kommer typisk fra en middelklasse, hvis medlemmer samtidig med at jagte drømmen om rigdom og et bedre liv også er dødtrette af hverdagens realiteter: Socialt pres fra forældre, lærere og overordnede med det evige underliggende mantra: Find et job. Køb et hus. Stift familie.

Musikken fungerer som en kanal til afløb for hverdagens frustrationer, men decideret politik spiller ingen væsentlig rolle. Som Melo udtaler til Huffington Post: „Tilbage i 'old school'-Kina sagde kejseren: „Hvis der er mere land til rådighed, og vi ikke benytter det, er vi tåbelige“. Der er kun én standard for succes: jeg bruger rap, min berømmelse og min musik til at tjene nok penge til for alvor at *make it rain*“.

Alligevel har netop Melo faktisk taget musikken ind i det politiske domæne. I maj var de kinesiske myndigheder ude efter de privatkørte

Uber-taxier, der konkurrerer med lignende kinesiske firmaer. Det gik Melo så meget imod, at han tog i sit hjemmestudie og indspillede en hyldest til Uber, der hurtig gik viralt på de sociale medier i Kina. I andet vers gik Melo dog over stregen: „Jeg skriver ikke politiske sange, men hvis politikerne tvinger mig til at stoppe med at rappe, skærer jeg hovedet af dem og lægger det ved fødderne af deres lig“. I Kina er der en sløret grænse for, hvor langt man kan gå i sin politiske kritik. Her gik Melo dog langt over stregen. Sangen blev taget ned fra nettet i Kina, og rapperen blev „budt på te“ af de lokale myndigheder.

Hiphoppen er blot en af mange kulturelle strømninger, der blomstrer og trives i det kinesiske samfund. Strømninger, der konstant navigerer i de politiske realiteter i landet. Det lader dog ikke til, at Melo er synderligt afskrækket fra at lave musik efter sit møde med myndighederne: „Det beviser, at jeg virkelig kan få gang i noget, når regeringen bliver tvunget til at lægge låg på min musik“.

Melo fra Chengdu er en af de nye rappere der bliver spået en lys fremtid. (Foto fra internettet, udlånt af Melo).

Hiphop i Kina

Hiphop kom til Kina i slutningen af 1980'erne på et tidspunkt, da genrens popularitet eksploderede i USA. Studerende bragte musikken med sig, da de kom til landet for at studere. Musikken har siden spredt sig fra storbyerne Beijing og Shanghai, og selv om den fortsat i dag absolut må betegnes som et undergrundsfænomen, har den dog udviklet sig forskelligt i diverse regionale scener. Mange af de forskellige artister kan høres på youtubekanalene „zhong tv“.

EN HYLDEST TIL KINA - OG EN HVAS KRITIK

Af Mette Holm

En vældig, nærmest bevidsthedsudvidende oplevelse møder den besøgende på A New Dynasty – Created in China (eller som udstillingen omtrentligt hedder på kinesisk: Skabt i Kina – en ny generation overtager stafetten) på ARoS Aarhus Kunstmuseum.

Flere end tyve kinesiske kunstnere, der først og fremmest lever og virker i Kina, kortslutter tiden, kulturen, historien og kunsten med storslåede, overraskende, underfundige værker, der griber dybt bagud i tiden og peger langt ud i fremtiden. Den peger indad i Kina og udad i verden. Den parrer gamle teknikker med nye udtryk, nye teknikker med gamle udtryk. Den bringer helt nye udlægninger af Det nye Kinas omtumlede historie.

Der er Chen Xiaodans Bloom – The Great Wall af porcelæn og knogler; Den kinesiske Mur, dens tilblivelse, omfang og de menneskelige ofre forbundet med dens langvarige opførelse. Tankevækkende og påtrængende.

Eller den vældige jernklode, der tumler omkring. Sui Jianguos installation Motion and Tension ligner et kæmpe, kuglerundt peberbolsje; dens kraft er enorm, som selve Kinas, når den vilkårligt ruller hid og did, og man må vige for at give den plads og spillerum.

Maleonns omrejsende drømmefabrik giver et forrygende indblik i kinesernes inderste drømme, som han iscenesætter og foreviger med fotos i teaterregi. Mageløst og rørende.

Der er pragtfulde sammenklappelige byer til rejsebrug; kuffertinstallationer, skabt af aflagt tøj, stofrester og erindring fra forskellige byer, fx Aarhus og Suzhou. Ikke sirlige gengivelser af, men kunstneren Yin Xiuzhens subjektive fortolkning af byerne. De er letgenkendelige – og så alligevel ikke.

Xu Bings kolossale tigertæppe af en halv mio. cigaretter changerer i farverne efter, om man beskuer det fra filterenden eller tobaksenden – og minder om Kinas 300 mio. rygere, kinesernes historiske besættelse af tiggerens kraft, dens potens, dens vild-

skab, som man ofte ser presset ned i et ryatæppe, lige så glansløst som den ægte tiger stråler ...

Værkernes styrke, omfang og antal suger én ind i et nyt, bevægende, bevægeligt og udfordrende kinesisk univers – med humor, ånd, vid og overskud krydser kunstnerne klinger med Kinas nidkære censorer. Der er henvisninger til Kinas nationale traumer og arrene, de har efterladt i menneskers sind.

Individets ensomhed og kedsomhed emmer ud af Wang Yuanzhengs hverdagsskildringer. Mennesker er sammen på malerierne, generationerne er sammen, måske i virkeligheden, måske kun gennem fotos og portrætter, men de er ikke sammen om noget. Forbrugssamfundet skildres gennem formodede bekvemmeligheder: mobiltelefoner, fjernbetjening, mad og frugt på bordet, men mest gennemtrængende er ensomheden.

Kunstnerne er med få undtagelser født mellem 1955 og 1965. De indvier os i deres opvækst, vilkår og land. Udstillingens styrke ligger bl.a. i det samlede – og samlende – udtryk, som spejler de seneste 30 års kolossale sociale og økonomiske omvæltninger i Kina, i virkeligheden den største (og heldigvis også fredeligste) revolution i landets historie.

Udstillingen er både en hyldest til det storslåede Kina og kineserne, en hvas kritik af virkeligheden og en skarp og munter udfordring af alle de indskrænkninger, magthaverne pålægger kineserne i udtryk og udfoldelse.

Udstillingen ledsages af en fornem bog med præsentation af kunstnerne og deres værker (ikke nødvendigvis de udstillede), et kunstværk i sig selv – som undertegnede har haft den ære og fornøjelse at bidrage et essay til.

Udstillingen er åben indtil 22. maj 2016.

Mette Holm er journalist og forfatter med speciale i bl.a. Kina.

Wang Yuanzheng: Hverdagsskildring (Foto: ARoS).

Farvel til en Mao-reform

MILLIONER KAN FÅ EN BEDRE TILVÆRELSE

Adskillelsen af byboer og landboer opgives.

Af Flemming Poulsen

Flere millioner kinesere kan få en bedre tilværelse, efter at den kinesiske regering i december 2015 meddelte, at en lov fra 1950 om registrering af hver kinesers bopæl vil blive lempet fra 1. januar 2016.

Loven om husstandsregistrering går ud på, at hver familie skal registreres som boende i en by eller på landet. Er en families overhoved født på landet, bliver hele familien registreret som landboer, er familieoverhovedet født i en by, bliver alle familiens medlemmer registreret som byboer og kan nyde godt af alle de velfærdsgoder, der følger med bybo-registreringen.

Kun i nogle få tilfælde kan der laves om på bopælsregistreringen. Er man født på landet, er man med få undtagelser en landbo resten af sin levetid, også selv om man flytter til en by. Hvis en landbo slår sig ned i en by, kan han få en midlertidig opholdstilladelse, men er ifølge loven fortsat en landbo

Mao Zedong indførte registrerings-systemet for at hindre, at landboer flyttede fra den hårde tilværelse på landet til den noget behageligere og sikrere tilværelse i byerne, men det var imod Maos politik. Dels var der brug for arbejdskraft på landet, fordi landboerne skulle sørge for mad til hele befolkningen, dels ville byerne hurtigt blive overbefolkede. Landboerne fik simpelthen forbud mod at flytte til en by.

Men da over 200 millioner landmænd de seneste år har forladt landbruget for at tjene til føden som migrantarbejdere i byerne, og da byernes bidrag til landets økonomiske vækst er en nødvendighed, har regeringen accepteret vandringen fra land til by. Det er hovedbegrundelsen for at gøre det lettere for migrantarbejdere at få byttet deres landbo-hukou til en by-hukou.

Hver provins og de store bykom-

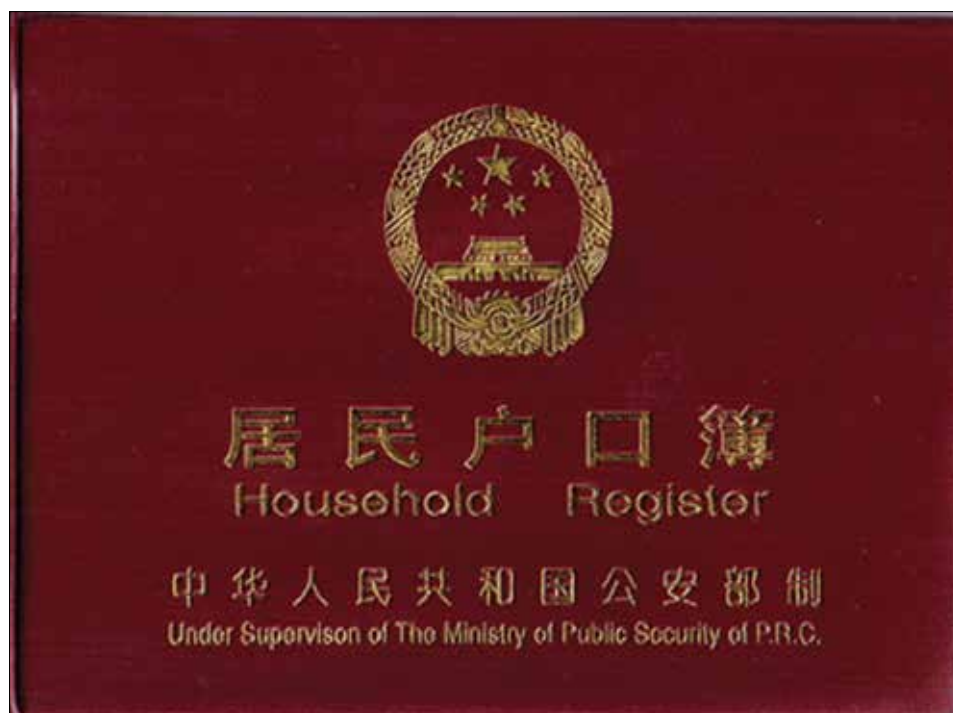
muner som Beijing og Shanghai bestemmer selv, hvor mange nye hukou-attester de vil bevilge og til hvem. Antallet afhænger af provinssens eller millionbyens økonomi, hvor mange nye borgere de kan skaffe bolig, arbejde og velfærdsydelser til, og hvor mange nye elever, skolevæsenet er i stand til at tage imod.

Hovedstaden Beijing vil for et år ad gangen fastsætte, hvor mange tilflyttere der kan få en byhukou. Hvem der kan komme i betragtning, afgøres ved et pointsystem. Migrantarbejdere, der søger om at blive godkendt som borger i Beijing, skal opfylde nogle grundlæggende betingelser. De skal have en vis mængde points for at komme i betragtning. Der gives et bestemt antal points for blandt andet ansøgerens uddannelse (en bachelorgrad giver 15 points, en doktorgrad 39), beskæftigelse og økonomiske

forhold. En ansøger, der bosætter sig i en forstad, får 12 ekstra points.

Det overordnede formål med pointsystemet er at holde hovedstadens indbyggertal på højst 23 mio. Når ansøgeren har samlet et bestemt antal points sammen, har han eller hun mulighed for at få bevilget den eftertragtede hukou-attest. Hvor mange point der skal til, afhænger blandt andet af, hvor mange indbyggere bystyret vil acceptere. Nogle af de betingelser, der skal opfyldes, går ud på, at ansøgeren skal være under 45 år, have en midlertidig tilladelse til at bo i Beijing og have betalt sygeforsikring i mindst syv år. De må heller ikke have overtrådt den hidtil gældende etbarnspolitik og skal have en ren straffeattest.

Fra nytår 2016 har migrantarbejdere og andre landboere lettere ved at få en byhukou og dermed blive registreret som bybo, når de arbejder i en by.

Nyt fra kinesernes

HVERDAG OG TILVÆRELSE

samlet af Thøger Kersting Christensen

Stort marked for falske viagrapiller

Politiet i Nanjing har for nylig konfiskeret 900.000 falske viagrapiller fra 10 sexbutikker i storbyen. Pillerne indhold var stivelse og sidenafil, et stof der kan forårsage døden for folk, der for eksempel lider af diabetes. Derudover har der både været fundet arsenik, gulvoks og blymaling i lignende falske piller, der altså udover ikke at have den ønskede effekt også er direkte livsfarlige. Pillerne der skønnes at have kostet 0,3 til 1,5 yuan at producere, blev solgt for 80 yuan per tablet. Selv om markedet

for sexpiller i Kina er stort for Pfizers viagrapiller, der udover pillerne Cialis og Levitra er de eneste vestligt producerede piller, der må sælges i landet, får de vestlige mærker hård konkurrence fra traditionel kinesisk medicin. Den kinesiske medicin siges at virke bedre og at have færre bivirkninger. Da mange kinesiske mænd ikke bryder sig om at tale med lægen om deres manglende seksuelle formåen, og derved heller ikke får den nødvendige rådgivning på køb af piller, er der mange der går ad mere

lyssky veje og altså ender med at købe falske midler. I en politioperation i december 2014 arresterede politiet i Wenzhou 52 personer fra en bande involveret i organiseret handel med falske viagrapiller. Ifølge den kinesiske straffelovgivning risikerer folk, der sælger eller producerer medicin, „der er skadeligt nok til at skade menneskers helbred alvorligt“, dødsstraf. Sexologer og politi i Kina har skønnet at op mod 80 procent af alle viagrapiller solgt i Kina er falske.

En mand køber *jin'ge* på et apotek i Guangzhou, hovedstaden i provinsen Guangdong. *Jin'ge* („Det gyldne spyd“) er et kinesisk modstykke til viagra. Det koster kun det halve af, hvad viagra sælges for i Kina. (Privatfoto via China Daily).

Forsvundet pige hjemme igen

I oktober 1998 var familien Tang fra Nanyang i provinsen Henan ude at købe ind, da deres yngste datter Tang Shuzhuo blev væk i mængden ved familiens købmandsbutik.

Forældrenes værste mareridt blev dog endnu værre, da datteren ikke dukkede op igen. I løbet af de næste 17 år fortsatte familien deres søgen efter deres forsvundne datter. De lukkede deres butik og opsøgte på må og få busstationer og offentlige steder i et desperat håb om at møde deres datter.

I 2011 besøgte familien en politistation, hvor de afgav en DNA test i håbet om, at ny teknologi ville hjælpe dem i jagten.

Tang Shuzhuo, der i mellemtiden var adopteret og nu gik under efternavnet Chen, kom ved hjælp af en organisation, der hjælper med at genforene familier, og en DNA-prøve endelig i kontakt med sine biologiske forældre i slutningen af 2015.

Tang Shuzhuo fortæller, at hendes adoptivforældre har behandlet hende, som var hun deres egen datter, og hun har endnu ikke besluttet, om hun vil flytte tilbage til familien Tang eller blive hos familien Chen i Dongguan. Hun har dog indvilget i at holde kinesisk nytår med sin genfundne familie.

Den flotteste universitetspræsident i spjældet

Zhou Wenbin, præsident for Nanchang Universitet, blev tidligere kåret af internetbrugere som den „flotteste universitetspræsident“. Han havde utvivlsomt et forspring over sine konkurrenter, der alle var mindst ti år ældre. Han er den seneste, der kan føjes til samlingen af embedsmænd, der er faldet i kampen mod korrupsion.

Retten i Jiangxi idømte den 55-årige Zhou fængsling på livstid efter at have fremført beviser for, at han har modtaget bestikkelse og misbrugt offentlige midler for en værdi af 21 millioner yuan (det samme i kroner) imellem 2002 og 2013, hvor han var universitetspræsident.

Således bliver Zhou den 32. højt ansatte akademiker, der er blevet anklaget og dømt for korrupsion i 2015. Zhou Wenbin har under retsprocessen allerede udsendt et åbent brev, hvor han erklærer sig skyldig og tegner et billede af sig selv som magt-hungrende og misogyn. Blandt andet skriver han efter sigende: „Jeg føler helt ind i knoglerne, at når en mand kommer ind i denne verden, må hans først erobre verden, og så erobre kvinder“.

Undervejs i den lange retssag har Zhou dog også udtalt, at sagen har været politisk motiveret, og at Jiangxis partichef, Su Rong, kører processen som personlig vendetta, efter at efter han selv blev undersøgt for korrupsionsanklager i 2014.

Hotline Taiwan–Kina

Kina og Taiwan vil oprette en hotline, efter at de to landes ledere, præsident Xi Jinping og Taiwans præsident, Ma Ying-yeou, holdt deres første møde nogensinde i november 2015. Hotlinen skal mindske spændingerne mellem Folkerepublikken og Taiwan, som Kina forsat betragter som en „rebelprovins“.

Mange kommentatorer mener, at Kina ved hjælp af mere økonomisk integration forsøger at inkludere øprovinserne i Folkerepublikken.

En mand lærer på et af professor Fang Gangs kursus for mænd, hvordan han skal holde på et lille barn. (Privatfoto via Global Times: Fang Gang).

Bleskift og faderens moralske ansvar

Lighed kønnene imellem har altid været en fast del af det kommunistiske politiske program. I det maoistiske Kina bar kvinderne „halvdelen af himlen“, forkyndte Mao Zedong, og en af grundene til, at de kollektiviserede arbejdsenheder indførte obligatoriske kantiner, var, at kvinderne kunne frigøres fra traditionelle pligter i hjemmet, så de i stedet kunne bidrage til samfundets udvikling.

Men det har vist sig svært at ændre indgroede vaner. I dag kæmper mange kinesiske mænd fra middelklassen med en ny realitet, hvor deres partnere bliver bedre og bedre uddannede, og de selv forventes at overtage flere af de daglige pligter.

Nu kan mænd derfor blive undervist i, hvordan man forbedrer sine moralske kvaliteter og bliver en bedre ægtefælle og far. Fang Gang, professor fra Beijing Forestry Universitet, har således pålagt sig at forbedre mandens følelse af ansvar over for en moderne, krævende kernefamilie ved at udbyde et kursus, der fører manden igennem graviditetssimulation (basketbold under blusen), øvelser i at trøste og skifte spædbørn og gode tips til bedre at forstå deres koners behov. Nogle af deltagerne i kurset, der

koster 4000 yuan (kroner) for tre timer, ønsker at rette op på fejl som hustruvold i ægteskabet, mens andre ser det som en investering og måde at forbedre deres chancer på singlemarkedet.

I en international undersøgelse fra 2014 af, hvor lang tid mænd bruger på pligter i hjemmet, rangerer de kinesiske mænd på den femte nederste plads. De bruger kun 48 minutter dagligt.

Første lov om hustruvold

Med en ny lov har den kinesiske regering gjort det strafbart for familiedømmede at anvende vold inden for hjemmets fire vægge.

Loven er specielt rettet mod ægtemænd, der opfører sig voldeligt over for hustru, samlever eller børn. Det er den første lov, der gør hustruvold strafbart. Den drejer sig også om psykisk vold.

„Loven er et fremskridt, men den er ikke vidtgående nok, for den omfatter ikke seksuel vold“, siger Liu Bohong, der er seniorforsker ved Institut for Kvindestudier, ifølge China Daily. Kvindeforbundet modtager hvert år 40-50.000 indberetninger om ægtemænds voldelige adfærd i hjemmet.

丹 中 协 会

ARRANGEMENTER

Dansk-Kinesisk Forening indbyder medlemmer og øvrige interesserede til foredrag. Følg os på Facebook. Foreningens nyhedsbrev mailles direkte ud til medlemmerne.

Tirsdag den 10. maj 2016

Xi Jinpings kamp mod korruption i Kinas bedre kredse

Foredrag af professor Jørgen Delman, Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier, Københavns Universitet.

Kina er et af verdens mest korrupte lande, og korruptionen har været en naturlig del af Kinas partistatssystem i årtier. Tidligere blev der fanget nogle fisk her og der, men risikoen for at blive snuppet var forsvindende lille.

Måske er det slut nu! Ved sin magt-overtagelse i 2012 erklærede Xi Jinping krig mod korruptionen. Ligesom sine forgængere erklærede han, at

kommunistpartiets magt ville smuldre, hvis partiet ikke fik bugt med korruptionen. Siden er der røget en del politiske sværvægttere.

Men handler Xis antikorrupsionskampagne virkelig om antikorrupsion, eller handler den om noget helt andet som fx politiske udrensninger og magt-konsolidering?

Foredraget vil beskæftige sig med, hvorfor Xi har igangsat kampagnen, og hvorfor den er nødvendig. Personlige oplevelser og aktuelle sager vil danne basis for en diskussion af antikorrupsionskampagnens politiske og økonomiske betydning for dagens Kina.

A propos Jørgen Delmans foredrag: Xi Jinping iværksatte ved sin tiltædelse som præsident en jagt på embedsmænd, der var flygtet til udlandet, fordi de var beskyldt for bl.a. korruption. Mange af dem er blevet bragt tilbage til Kina ved politiets hjælp. Her er det Yang Jinjun, der skjulte sig i USA i 14 år. Han vil blive tiltalt for bestikkelse og korruption. (Foto: Xinhua).

Alle møder afholdes kl. 19,30 i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads 13, 1700 København V (i gården bagved Café Mandela).
Entré: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 40 kr.